Ч. 137 (13.085). Львів, пятниця 24. червня 1932. Pocztowa opłata zapłacono ryczałtem. Рік LIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“, Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Четвертьрічно 14·00 „
Піврічно 28·00 „
Річно 48·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

МОЛОДЬ У НЕБЕЗПЕЦІ.

(Кореспонденція з Волині.)

Українським національним діячам Волині лежить на серці щастя народу, культурний і економічний розвиток мас, привчення молоді до творчої, будуючої праці. Тимчасом діється противне і ми мусимо голосно про це говорити.

Волинь підмінована. Витворюється політичний крутіж, що захоплює все ширші кола молоді, ломить її і нищить духово й фізично. Масові арешти й монстрпроцеси вже не сходять з порядку денного. Останні арештування в Кремянці вказують, що крутіж якимсь чином втягає вже й дітей, як що не має тут місця якась провокація. Трьохлітня політика, що мала штучним рухом не допустити, щоби Волинь стала четвертим галицьким воєвідством, привела якраз до протилежних вислідів.

Батьки й висунені масами діячі, що стоять на чолі культурно-освітніх і господарських організацій, занепокоєні витвореним станом річей: молодь, а разом з нею культура, добробут і нормальний ріст країни в небезпеці.

По селах кипить. Кипіння починається й по містах. Молодь, що від ряду літ є позбавлена нормальних умовин для виладовування своєї природної навопиченої енергії, огнищ освіти, культурних розваг і фізичних вправ, кидається в хвилі тайних політичних крутіжів.

З одного боку сельробізм, комунізм, безбожництво, добоширство, а з другого боку протилежні рухи, — ось ті струї, витворені неможливими умовинами життя молоді, що викликають усе ширший крутіж і підміновують життя.

Основне дидактичне правило: діти ніколи не винні; винні їхні опікуни, виховnatelі й ті зовнішні обставини, що позбавляють їх природних, нормальних умовин життя й розвитку.

Цих умовин українські діти й молодь не мають. Просвіти майже всі зачинені. Спортові організації і гуртки, що ледви почали розвиватися, зліквідовані. Про якісь дитячі чи юнацькі походи й масові збори, що так потрібні молодій природі, нема й мови. Всі розумні розваги є забороненим овочем. Лишаються ще дикі гулянки-танці, що можуть задовольнити лише найтемніші одиниці сільської молоді.

А молода енергія шукає вияву. З нею змішується почуття кривди й пониження. Уявіть собі такі волинські картини: Польська молодь — стрільці, „гарцери“, ріжного роду спортовці, паради походи з музикою й прапорами, змагання, перегони, „призи“, нагороди, „слава“ й захоплення та задоволення.

Жидівська молодь — клюби, спорт, постійні змагання, національні барви, блакитні шапки й стрічки, музика. Ось весняний вимарш у поле: попереду орхестра, малі наколесники, стрійні ряди дітей з національними прапорцями, позаду на роверах юнаки в блакитних шапках. Чеська молодь — уже має „Сокола“, свою „Шкільну Матицю“, скрізь по селах гарні народні доми вільне культурне життя й розваги. Росіяни теж мають спортові організації.

До тих щасливих дітей і юнаків інших національностей, що складають таку меншину на Волині, українські діти й молодь приглядаються з заздрістю й болем. В очах блищать сльози, на обличчях червоні плями почуття упосліджения.

І ось молоді роки нашого йдучого покоління не огріває сонце любови, пестощів, задоволення; не обвівають щасливі погляди батьків і рідних громадян; не грають їм вигуки захоплення й оплески, такі життєдайні для молоді, — їх супроводжують хмари гіркого почуття, внутрішнього приглушеного відчування несправедливости й упосліджения.

Чи винні ці діти й ця молодь, що вона під впливом пекучого огірчення кидається в перший крутіж, який підвернеться під руку? А разом з дітьми терплять і їхні батьки? Чим завинила маса, що її паростки не мають можливостей рости й розвиватися нормально? Положення грізне, молодь у небезпеці, наслідки годі обчислити.

Обовязком батьків і громадських діячів є вийти з пасивного стану й негайно розпочати відповідну акцію перед міродайними чинниками про уможливлення величезним масам нашої молоді нормального життя, розвитку й розваг.

З цією метою українське *незалежне громадянство* всіх міст Волині повинно створити комітети чи делегаційні групи з поважніших представників культурно-освітніх і економічних організацій („Просвіт“, „Союзів Українок“, кооперації, батьківських комітетів, церковних громад і т. д.) з метою вияснення належним чинникам ненормального й небезпечного положення й домагання природніх умовин життя й розвитку нашої молоді.

Українська Парляментарна Репрезентація повиннаб також негайно інтервеніювати перед центральною владою в справі витвореної небезпеки для української молоді на Волині. Положення остільки грізне, що вимагає негайної акції.

Senex.

•

Від Редакції. Даючи місце повищим міркуванням Шан. Автора на тему теперішніх відносин серед молоді на Волині, зазначуємо, що в цій складній справі не погоджуємося в цілости з усіми поглядами автора. На формування такого чи іншого світогляду молоді або на вияв такої чи іншої її активности мають вплив не тільки зовнішні обставини, але й інші чинники та елементи, про які тут говорити не будемо. Але до порушеної теми ми ще вернемо і то нераз. А це тимбільше, що останніми часами поважна частина нашої молоді як у Галичині так і на Волині має нахил при найкращих своїх інтенціях вносити в прилюдне громадське життя більше розгардіяшу та хаосу ніж позитивних цінностей. Цілком окрему ділянку в житті нашої національної молоді творить її участь та праця в конспіраційних організаціях, що під великими і високими гаслами наносять — як показала практика — національному організмові та творчій національній праці далеко більше шкоди ніж користи. І цією справою ми займемося докладніше. Річ у тому, щоби нашу молодь вивести на шляхи творчої, позитивної праці та зберегти її від нерозважних, непродуманих кроків, які в наслідку не тільки її нищать, але й підривають поважно цілий національний організм.

В обороні памяти Франка.

Майже одночасно, коли появилась у „Ділі“ наша відповідь „Новій Зорі“ у справі звеличання памяти Франка, дістали ми кілька думок від одного із сеніорів зпоміж нашого духовенства. Як читачі самі побачуть, ці думки покриваються зовсім із нашим становищем. **Редакція.**

З нагоди будови памятника на гробі Івана Франка підняли деякі люди питання про його релігійність. Для висвітлення річи дозволю я собі навести один факт з моїх взаємин із письменником.

Коли я був катехитом у дівочій учительській семинарії, записав Франко свою малу донечку до тамошньої школи вправ, зголошуючи її (по віросповіданні матері) як православну. А тому, що в школі не було більше православних дітей, а через те не було там і православного священика, звернувся я до пок. Франка з запитом, чи не позволив би він, щоби його донька ходила на мої години релігії. Він подякував мені щиро за прихильність для його дитини й заявив, що він хотів сам бути у мене й просити за те, бо бажає, щоби його донька виховувалась у християнському дусі. Так ходила вона 4 роки на мої години, була найліпшою моєю ученицею, приступала до сповіди і св. Причастія і була пересвідчена, що приналежить до греко-кат. Церкви. З педагогічних оглядів не тикав я ніколи її православя, щоби не вводити в діточу душу якогось неспокою, а лагодився відкрити їй все в дальших роках, якщо залишиться під моєю опікою, будучи певним, що прийме мої вияснення зі зрозумінням, а може й вдоволенням. Після того уважаю невластивим впирати в заслуженого громадянина насильно некорисну для нього прикмету.

Між людьми є ріжні вдачі. Одні виявляють свої почування явно. Те саме бачимо у людей релігійних — хоч і про них кажемо: „Не кожний, хто заєдно голосить Боже мій, Боже мій, увіде до царства небесного“. Другі знов виявляють свої думки не словами, а ділами. А прецінь у творах Франка пробивається така глибока, предивна і правдва християнська любов до найбідніших братів свого народу, про яких здавалось би весь світ забув і ними зовсім не опікується.

Цими творами й виявленою в них любовю став Франко для будучих поколінь світлом, що яснітиме на довгі часи, коли про ріжних богомольців всяка память загине. Тому не осуджуймо заслуженої людини, пригадуючи собі слова св. Письма: „Не судіть, щоби ви не були осуджені“ і „Нема чоловіка, щоби не прогрішився“. Отже поминаймо добрим словом чесні його змагання, а решту залишім милосердю та правосудю Божому.

о. Александер Стефанович.

Відкриття конференції в Льозанні.

(Кореспонденція з Льозанни.)

Льозанна 18. червня 1932.

Дня 16. червня в 10. год. 15. мін. відбулось формальне відкриття конференції. Вона почалась привітальною промовою президента Швайцарської Конфедерації, М. Мота, в якій він зазначив трагічне становище, в якім опинився цілий світ, та завдання конференції впорядкувати проблему репарацій та державних боргів, що повстали наслідком світової війни. Він ствердив також, що цю проблему не можна відокремити від інших ще поважніших та висловив надію, що велика країна по той бік океану не полишиться довший час окремо не беручи участи в нарадах. Наради конференції розоброєння в Женеві, по думці президента, в значній мірі залежать від результатів льозанської конференції, на яку звернені тепер очі цілого світа.

Мекдональд, якого одноголосно вибрали президентом конференції характеризуючи сучасне господарське становище світа, звернув увагу на той факт, що світовий торг зменшився від початку 1929 року на половину, а безробіття збільшилося двічі, та зазначив, що ми стоїмо перед світовою катастрофою і закликав держави до солідарности. Згадавши льондонське та базельське посвідчення про неспроможність Німеччини платити репарації Мекдональд намітив фактично головний, коли не цілий, зміст майбутніх нарад конференції. Дуже важливою в його промові була заява, що „Злучені Держави дозволяють сподіватися того, що вони будуть співпрацювати над розглядом деяких значніших питань“.

Неприсутність офіціальних представників Злучених Держав у Льозанні вказує на те, що вони хочуть дати спроможність своїм европейським довжникам порозумітися та прийти до спільного рішення супроти американського кредитора. Англійцям на конференції в Льозанні

належить головна роля посередників з одного боку між Німеччиною та Францією, а з другого боку між Европою та Америкою. Роля ця дуже тяжка, тим більше, що й сама Англія належить до табору довжників, хоч і має змогу лекше ніж інші порозумітися з американським урядом.

Кожна з великих европейських держав, що не має чим заплатити своїх боргів, може в деякій мірі принаймні вирівняти їх на терені політики, але тим часом цього не хочуть робити ані держави европейського континенту супроти Америки, ані Німеччина супроти Франції. Навідворот деякі німецькі кола вважають, очевидно, що підтримання Італії та Радянщини може улекшити й господарське становище Німеччини. Коли в експозе фон Папена в Льозанні про те, що Німеччина не може платити, може й повірять, то ледви чи будуть переконані, що уряд предтечі Гітлера мусить провадити супроти більшовиків політику Брінінга.

Безпосередні завдання льозанської конференції фактично дуже обмежені: що мораторію треба продовжити знає англійський уряд, так-же добре як і американський. Є очевидно й причини думати, що у Вашинґтоні згодяться на це. Ходить лише про речинець мораторії, і він буде у всякім випадку не багато більше того часу, скільки лишилося до американських виборів. Отже безпосереднім завданням цієї конференції є витворити провізорію, посередні завдання, закроєні першими промовцями такі великі, що міркою їх буде лише можність їх виконання. А можність ця тим часом дуже незначна. Радикального звороту в европейській політиці в Льозанні на жаль не помітно. Відрочення платностей з титулу репарацій та воєнних боргів, на час конференції хоч і свідчить в деякій мірі про зміну настроїв в европейській політиці, але дає більш формальні можности для праць конференції.

*

Цей допис спізнений, але саме тим цікавий, що дуже влучно характеризує долю цієї конференції. Висловлені в дописі думки вповні потверджує хід льозанських нарад, відомий нашим читачам з телеґрам.

ПОХОРОНИ МОДЕСТА ЛЕВИЦЬКОГО.

(Допис з Луцька.)

Письменник, громадський діяч, педагоґ і лікар Модест Левицький помер у Луцьку, в повітовому шпиталі, після короткої, але тяжкої недуги 16. червня в 3. год. ранку. Вістка про смерть „дідуся" миттю облетіла місто. Вона не була несподіванкою, бо небезпечна недуга була всім відома, але всеж глибоко вразила українське громадянство.

Біля 1. години пополудні відбулася нарада ближчих приятелів небіжчика й представників українських орґанізацій та установ Луцька. Негайно утворився *громадський комітет* для влаштування похоронів. До комітету ввійшли: „Просвіта", Інспекторат Ревізійного Союзу Кооператив, Філія „Сільського Господаря", „Українбанк", філія „Народньої Торговлі", відділ „Маслосоюза", Батьківський комітет української ґімназії, книгарня „Наук. Т-ва ім. Шевченка" й представники письменників і журналістів. Комітет намітив порядок жалібної церемонії, поділив функції, поробив заходи до участи в похоронах селян і т. д. В 5. год. вже була розклеєна в місті клепсидра комітету.

Майже одночасно були розклеєні клепсидри: від родини, педагоґічної ради й учнів української ґімназії та якогось другого „громадського комітету українських орґанізацій". Як потім виснилося, під цим анонімовим комітетом скривалися орґанізації п. Певного.

В 6. годині тлінні останки небіжчика в супроводі протопресв. П. Пащевського, діякона й хору чеснохресної церкви та численних громадян були перенесені зі шпиталю до згаданої церкви. Домовину весь шлях несли громадяни.

Хоча й тяжко про це писати, але не можна обминути. Повстання другого комітету з лона того гуртка, що спричинив небіжчикові „дідусеві" немало прикрощів, дуже здивувало й пригнітило українське громадянство в цю поважну жалібну хвилину. І це тим більше, що вже стала відомою остання воля небіжчика, щоби дехто з того гуртка не промовляв над його могилою та взагалі був на боці. Одначе це не стримало деяких осіб від наміру захопити провід у похоронах поза громадським комітетом. Але інтервенція близьких до небіжчика осіб поклала край цій нечуваній акції. І тоді вже відбулися похорони спокійно та врочисто, по порозумінні комітету з директором ґімназії, в якій небіжчик був учителем і лікарем.

Були це похорони, яких ще український Луцьк не бачив. Вранці й впродовж дня 17. червня прибули делеґати з ріжних міст і сіл: зі Львова від Української Парляментарної Репрезентації посол С. Хруцький, з Варшави від ґрупи УНР проф. Смаль-Стоцький і від Центр. Комітету українських еміґрантів п. М. Ковалевський, з Кремянця п. Б. Козубський та інші, з Ковля д-р Пирогів і пані Пілґірська, з Рівного дир. української ґімназії п. Бичковський, учні й інші, делеґати із сіл Боголюб, Жидичина, Киверців, Милуш, Княгининка, Кучкарівки, Крупи й багатьох інших.

Передполуднем у чесно-хресній церкві о. П. Пащевський відправив заупокійну Службу Божу, в якій взяли участь представники місцевого громадянства. Похорони почалися біля 6. год. пополудні. Домовину з тлінними останками винесено з церкви, що не могла вмістити й малевької части зібраних, і поставлено на підвищенні під відкритим небом, серед зворотникових рослин і маси квітів. У відправі над труною взяв участь епископ Полікарп і численне духовенство. Після промови о. Пащевського й „прощання" з небіжчиком, уставився похід.

Величня це була картина. Хрест, хоругви, біля 30 вінків, що їх несли діти й молодь — сільська в національному вбранні, два хори — місцевий із с. Жидичина, епископ, 16 священиків парами й з діяконів, віз з домовиною, прикритою національним прапором, родина — син, невістка та внук, делеґації, представники місцевих орґанізацій і тисячні маси народу — інтеліґенції і селян. Від половини жалібного шляху громадяни зняли труну з похоронного воза й понесли самі. В цій останній прислузі небіжчикові брали участь і селяни.

Вінки були від родини, б. уряду УНР, Громадського Комітету Луцька, української ґімназії і громадян Рівного, від української ґімназії в Луцьку, від „Народньої Торговлі", громадян Кремянця й Ковля, від сіл Жидичина, Киверців, Боголюб, Кучкарівки та інших.

Епископ Полікарп з духовенством і тисячами народу відпровадив домовину на православний цвинтар у алеях Бол. Хороброго й там відслужив останну службу. Вже вечоріло. Зворушливо лунали жалібні пісні, що їх наперемінно співали обидва хори.

Останній момент опускання домовини в могилу й прощальні промови. Промовляли: від б. уряду УНР проф. Смаль-Стоцький, що нагадав про служення небіжчика відродженій Українській Державі. Директор Білецький прощав „дідуся" від учителів і учнів української ґімназії в Луцьку. В чутливій і змістовній промові від найближчих приятелів небіжчика й українського громадянства Луцька проф. Лебідь-Юрчик змалював постать небіжчика, як великого посвятеля й виховагеля мас, як доброго „дідуся" і моральний авторитет. Голова Центр. Ком. еміґрантів М. Ковалевський нагадав про заслуги небіжчика для освідомлення українського народу й визвольної боротьби. В. Островський у промові від українських письменників і просвітян схарактеризував „дідуся", як останнього лицаря старої ґвардії народників-поступовців „без страху й докору", його етику — „що не для народу й не з народом — те неетичне" й, порівнюючи свіжу могилу над Стиром з могилою Шевченка над Дніпром, закликав молодь, зокрема селян, шукати в ній відповіді, як жити й кудою йти. Посол С. Хруцький, складаючи поклін небіжчикові від Української Парляментарної Репрезентації, яскраво й барвно змалював М. Левицького, як борця й мученика за ідею за царських часів. Далі промовляли: учениця луцької української ґімназії п. Солодухівна, директор рівенської ґімназії п. Бичковський, від громадян Кремянеччини п. Вітенко, б. гол. філії „Просвіти" в с. Боголюбах селянин Чмелюк і інші. Останнім прощав небіжчика д-р Пирогів від Ковля, в якому М. Левицький був лікарем і який пізніше відвідував.

По скінченні промов місцевий хор відспівав „Журавлі", після чого відбулася традиційна хвилина мовчанки. Сутеніло. Осиротілі громадяни верталися додому вже без „дідуся".

Ніхто з ґрупи п. Певного не промовляв. Маючи на увазі світлу память небіжчика й момент національної жалоби, не час і не місце говорити тут про причини цього факту. Українське незалежне громадянство, серед якого М. Левицький залишився до смерти, вірить, що його могила стане святим місцем для широких мас і охоронятимуть її їхня любов і вічна память про „дідуся".

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 24. ЧЕРВНЯ 1932.

САМ.

ЗЕМЛЯ БЕЗ ІМЕНИ.

Ivan Olbracht. **Zeme bez jmena.**

Reportaže z Podkarpatska. Praha 1932.

Ми не любили чехів. З давніх часів ми знали їх тут на нашій землі як „крайзгавптманів", „крайзбеамтерів" і поліційних урядовців на австрійській службі. Всі вони були неприємні для нас і не записалися добре в памяті нашого народу. Потім стрінулися з чехами наші посли на парляментарній арені у Відні. І тут стріча не була приємна. Ми були тоді централістами, а чехи автономістами. І всі наші, що служили при австрійському війську оповідали нам, що чехи неприємні і „фальшиві" товариші.

Та головна мабуть причина, що шляхи українців і чехів не сходилися, було те, що чехи були гарячими славянофілами і політичними русофілами, а українці не були ні славянофілами, ні русофілами.

І щойно сецесія української університетської молоді на університет в Празі переломила перші леди. Студентів сецесіоністів прийняло пражське громадянство незвичайно тепло і сердечно. Професори університетів з д-ром Т. Масариком, д-ром І. Горбачевським і д-ром Ходунським, чеські студенти з Едвардом Цмунтом (теперішній професор університету), бл. п. Кирилом Душком і Рудольфом Брожом на чолі зайнялися долею студентів сецесіоністів від вишукування їм помешкань, аж до полагоди всяких формальностей в університеті. Правда, на бенкеті уладженім Президією міста для сецесіоністів посадник Праги, витаючи їх, назвав їх „русами", а коли студенти запротестували, усміхаючися щиро і сердечно згодився на українців і додав: „таж ви також славяни".

Саме тоді чеська університетська молодь вела завзятий бій за чеський університет у Берні і робила демонстраційні віча в Празі і по цілому краю. А коли українська і словінська молодь звернулася до них, щоби до своїх резолюцій приняли ще справу українського університету у Львові і словінського в Любляні, чеська університетська молодь з найбільшою охотою приняла ті гасла і по всіх містах Чехії проходили резолюції за чеським університетом у Берні, українським у Львові і словінським у Люблянї. Референтами на тих вічах були чеські, українські та словінські студенти, а крім них промовляли вчені, професори університету, посадники міст, представники всіх політичних партій, навіть від молодочехів.

Побут сецесіоністів залишив уже тревалий слід в українсько-чеських взаєминах. На виразно прихильному і ясному становищі до українців станули політичні партії. Реалісти (масариківці), радикальні поступовці (гайнівці) і соціял-демократи. Ворожо ставилися молодочехи (крамаржівці) і народні соціялісти (кльофачівці). На конґреси української академічної молоді приїзджають до Львова представники чеської академічної молоді (Душек і Брош), на конґреси української демократії приїзджає старий вожд чеського пролетаріяту Антін Немец.

Перервала ті звязки світова війна. По війні молода Чеська Република дістає малу, але прегарну частину української землі Закарпаття. І тій саме землі присвятив відомий чеський письменник Іван Ольбрахт свою працю „Земля без імени". Книжка складається з 4 частин 1. — це „Село XI. століття", 2. „Ті, про яких перше тут не було чути", 3. „Жиди" і 4. „Боротьба за культуру і мову".

Автор починає від села. Згадує мадярські часи і каже:

„Було це справді середновічне животіння. Примітивна господарка з випасом худоби і рубанням лісів, з примітивним виробництвом одіння, чоботів і знаряддя дома, життя без грамоти, без шкіл, без вісток про світ. Але можна було жити...

Тепер, коли є чехи, все інакше. До Америки їхати не вільно; яканебудь надія на збогатіння пропала. У лісах не працюють, бо уряд хоронить високими залізничними тарифами деревний промисл коронних земель, а останки ще вивозів дерева припинила митна боротьба з Мадярщиною.

На підкарпатському селі зле, більше як зле...

На Підкарпатті голод.

Але підкарпатський люд навчиться ходити власними ногами.

Сьогодні з XI. століття до XX. не так далеко, як колись бувало від століття до століття".

З села їде до столиці. І ось його перші вражіння на двірці.

„Службовики на двірці говорять, розуміється, по чеськи. Контрольор білетів також. Не інакше кондуктор омнібусу. А коли станете перед гарним домом з велитенською вивіскою Батя і великою виставою чобіт і панчіх, з побіч Вас машерує відділ чесько-словацької піхоти серед звуків: „Андульк шафажови". Підвечірні прогульковичі стримуються, зривляться і слухають.

Кооперація в Чехословаччині.

Сучасний стан кооперації в Чехословаччині, згідно з даними останнього справоздання Центрального Союзу сільсько-господарських кооператив у Празі, на 1. січня 1932 р. уявляється в такому вигляді:

Кооперативи: а) кредитові: 1) системи Кампеліка (Райфайзена) 5.444, 2) системи Шульце-Деліча 2.064, б) сільсько-господарські 5.536, в) споживчі 1.057, г) продукційні 1.581, д) будівельні (для дешевшого мешкання) 1.651, е) ріжні 132, ( ) кооперативні федерації 49. Разом 17.514.

Отже протягом останнього року, в період страшної кризи, кількість кооператив у Чехословаччині збільшилася на 403. Це збільшення торкається головним чином сільсько-господарських (плюс 180) та кредитових кооператив (плюс 286).

Щож торкається ділового стану чехословацьких кооператив, то ми можемо занотувати тут цікаві дані про діяльність найбільшого кооперативного союзу в Чехословаччині, а саме Центрального Союзу сільсько-господарських кооператив у Празі, який у дійсности є Центральною Касою для кооператив, що належать до нього.

Центральний Союз нараховував на 1. січня 1932 року 4.000 членів (супроти 3.756 членів з попереднього року). Всього в кооперативах, що входять до Центрального Союзу, нараховували біля 440.000 членів. Біланс Союзу на початку цього року перевищував 1.615 міліонів кч, з яких 10.7 міліонів припало на долю основного капіталу; 104 міліони на резервовий капітал; 336 міліонів на вклади; 422 міліони на позички та 1,021.000 кор. чсл. чистого зиску. Комерційна діяльність Центрального Союзу щодо закупу та продажі реалізувалася спеціально заснованими для тої цілі при Центральному Союзі організаціями. Дві з цих організацій „Кооператіва“ та „Агросоль“ продали у 1931-ім р. 96.146 вагонів ріжних продуктів на суму біля 571½ міліонів кч. Дві інші торговельні організації, а саме „Союз молочарських кооператив“ та „Центральне Товариство для збуту худоби“ продали у 1931-ім р. — перша на 27 міліонів кч., а друге на 27½ міліонів кч.

Стан кредитових кооператив, що входять до Центрального Союзу, є також дуже цікавий. У 1.549 кредитових кооперативах (кампелічки) з загальної кількости 1.857 кооператив, що входять до Центрального Союзу, на 1-го січня 1931 року нараховували 250.700 членів (проти 239 тисяч членів з минулого року). Основний капітал у цих кооперативах перевищує 3.7 міліонів кч; резервовий фонд перевищив 65.5 міліонів кч.; вклади досягли 2.235 міліонів кч.; позички — 1.254 міліони та чистий зиск висловився у сумі 6.635.000 кч. Іншими словами, в порівнанні з останніми двома роками майже всі складники білянсу цих кредитових кооператив є багато сприятливіші.

Це свідчить про успішну діяльність, яку кооперація Чехословаччини веде і в роках загальної економічної кризи.

Проф. С. Бородаєвський.

Пардубиці?

Ні, це: Ужгород.

Цеж головне місто краю і метрополія підкарпатських русинів. Русинів? Де вони є? Їх мова є вправді крім чеської і мадярської також на вуличних таблицях і під двохвостними львами на написах державних урядів, але це виглядає, наче з якоїсь пореволюційної дипльоматичної чемности. Їх не видко. Рано було їх кілька десяток на базарі, яких малі коники привезли возики із овочами і городиною, але тепер селяни знову повідїзджали, а там стоїть тільки жебрак і курить люльку. Де є українські або російські написи? Нема їх на ніяких виставках крамниць. Плякати для кінотеатрів чесько-мадярські. Прага, головне місто чехів з 60 рр.?.. Можливо. Ужгород це місто двох займанщин: чехів і мадярів.

Русини не виробляють нічого? Кажуть, що крім дерева нічого. Чи не займаються торговлею? Ні! Не мають буржуазії і не мають середнього стану. Тільки одну „руську“ крамницю я тут бачив з українськими вишивками, сорочками і деревяними забавками, але коли я туди пішов купити пастушка з довгою гуцульською трембітою, продавали його мені дві чешки.

Годі стрінути русинів в Ужгороді. Треба їх шукати. Всеж таки вибудували тут по перевороті „Народній Дім“. І не тяжко найти тут будівлі кінотеатрів, що вражають очі. Але вже не є їх. У першому патріотичному розгарі і опянілі свободою розгонилися за далеко, наробили чотири міліони довгу і були примушені винайняти „Народній Дім“ жидівському підприємцеві на кіно, а там є написи мадярсько-чеські, або мадярсько-словацькі, як всюди інде.“

(Продовження буде).

Український Історичний Кабінет у Празі

під кермою проф. д-ра Яна Славіка.

ПАМЯТИ ПОЛЯГЛИХ.

Маючи на увазі, яке велике значіння для дослідів української визвольної боротьби мають життєписи визначних провідників і взагалі активних учасників, Український Історичний Кабінет почав збірати матеріяли про поляглих у боях та померших на еміграції. Для цієї цілі Історичний Кабінет виготовив спеціяльний „Листок поляглого“, куди вписуються найдокладніші відомости про життя і діяльність поляглого чи померлого, його участь у визвольній боротьбі, де, коли й при яких обставинах поляг, де похований, в якому стані могила, тощо. До кожного „Листка поляглого“ додаються збірані про небіжчика ріжні матеріяли: фотографії, друки, рукописи.

Щоби дослідники могли зручніше користуватися збіраними матеріялами про поляглих, Історичний кабінет виготовлює окрему картотеку, яка буде доступна і для загального вжитку ширших кол українського громадянства.

Відомості про поляглих та померлих на еміграції Історичний кабінет збірає: а) записами з преси, систематично переглядаючи всю українську пресу, що поступає до Історичного кабінету; б) поширюванням серед громадянства „Листка поляглого“, який слід виповнити і повернути Кабінетові; в) окремим реєструванням могил на цвинтарях (використовування відомостей із написів на нагробниках); г) використовуванням опублікованих уже ріжними інституціями часткових списків поляглих.

Збірані й відповідно розроблені матеріяли про поляглих Історичний Кабінет має намір видавати окремими книгами. Зосередження згаданих цінних матеріялів при Українському Історичному кабінеті в Празі, що є сталою українською інституцією в Европі може у свій час дуже прислужитися рідні поляглих у боях та померлих на еміграції для видачі інформацій.

Український Історичний Кабінет звертається з проханням до цілого українського громадянства, щоби допомогло йому надсилкою матеріялів про незабутніх синів України.

Адреса Кабінету: **Ukrajinsky Historicky Kabinet. P r a h a IV.,** Loretanske nam. 109. **Tchecoslovaquie.**

З життя наших установ.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ „КООПЕРАТИВИ УКРАЇНСЬКИЙ ТЕАТР“ У ЛЬВОВІ.

Дня 18-го ц. м. відбулись у льокалі „Кооперативи Український Театр“ у Львові (Музичний Інститут ім. Лисенка) загальні збори цього товариства під проводом голови Надзірної Ради радн. Й. Дрималика. Після звіту з діяльности за минулий рік і затвердження рахунків Контрольною Комісією, Збори одноголосно приняли предложені резолюції і затвердили вибір управи у дотеперішньому її складі.

Головна дискусія йшла довкола умов конкурсу, який „Кооператива Український Театр“ розписує із нинішнім днем, бажаючи взяти під свою опіку одну з істнуючих труп, з тим, щоби така трупа бодай три місяці в році могла давати вистави у Львові. „Кооператива Укр. Театр“ дала би такій трупі матеріяльну підмогу, на випадок потреби свою концесію і моральну піддержку. Найслабшою сторінкою в організації бодай тимчасового театру у Львові є недостача салі; доведеться, як досі, трупу приміщувати по чужих наймлених салях. Та з другого боку львівське громадянство таки відчуває врядиголи потребу поглянути на рідний театр. Можливе, що організація невеличкої трупи у самім Львові, хоча би на сезон двох-трьох місяців причинилася би до підвищення рівня одної із кращих наших труп, що в своїх постійних мандрівках по провінції, не мають змоги подбати за добірніший репертуар і мистецьке виведення пєс.

По широкому світі.

З Женеви повідомляють, що предсідник Союзу Народів скликав надзвичайне засідання на 28. ц. м.

Три німецькі воєнні кораблі приїдуть 23. червня до Данцігу.

З нагоди евхаристійного конгресу в Дебліні міністр справедливости ірляндського уряду проголосив амнестію. 30 політ. вязнів вийшло на волю.

В Австрії утворили фашистівську партію. Однострій членів партії такий-же, як італійських. Фашисти відкидають клясову боротьбу.

—o—

Присилайте жертви на будову нагробника Іванові Франкові, який уже будується. - Гроші слати до „Центробанку“ на конто ч. 9003.

Під увагу абсольвентам середніх шкіл.

Т-во українських студентів львівської політехніки „Основа“ у Львові подає до відома, що львівська політехніка має отсі шість виділів: 1) Виділ сухопутної і водної інжинерії з відділами сухопутним, водним і мірничим; 2) Виділ архітектури; 3) Виділ механічний з відділами: а) машиновим, який обіймає групи конструкційну, залізничну, технольоґічну й рухову, б) електричним і в) нафтовим; 4) Виділ хемічний; 5) Виділ рільничо-лісовий з відділами рільничим і лісовим; 6) Виділ загальний, у склад якого входять ґрупи: математична, фізична, начеркової ґеометрії, хемічна й рисункова.

Студії на всіх виділах тревають чотири роки, а на відділах сухопутнім і воднім 4 і пів р. Після скінчення студій одержується диплом інжиніра, а з загального виділу маґістра з правом навчання у середніх школах, спеціяльно у фахових. При вписах на всі виділи треба здавати вступні іспити з математики, фізики, начеркової ґеометрії, хемії, рисунків і природничих наук (залежно від виділу).

Докладні інформації про вступні іспити, предмети на поодинокі виділи й обсяг їх, речинець вписів, висоту шкільних оплат і кошти удержання можна засягнути у Т-ві „Основа“ у Львові, вул. Супінського 21, устно або письмо, залучивши марку на відповідь.

Для облекшення вписів Т-во „Основа“ улаштовує курс з математики, фізики, начеркової ґеометрії, рисунків і хемії. Хто бажає брати участь у курсі, нехай зголоситься на подану адресу.

Всякі події і зміни будуть оголошені в пресі.

Рідношкільні анкети в рогатинському повіті

Після районових анкет у Рогатині і Бурштині відбулися рідношкільні анкети в Кнігиничах 5. червня і Болшівцях 6 червня ц. р. На анкеті в Кнігиничах було приявних 185 осіб, у Болшівцях 103. Анкета в Кнігиничах відбулася під проводом голови Пов. Кружка Р. Ш., о. декана І. Щербанюка. Реферати виголосили: п. Ом. Бачинський, дир. ґімн., п. Мик. Водонос, упр. шк. „Р. Ш.“ і посол Ст. Кузик. Анкетою в Болшівцях проводив містоголова Пов. Кружка „Р. Ш.“, дир. Микола Ромах, реферували: п. Мик. Водонос і п. Ом. Бачинський.

Анкети мали запізнати населення з новим шкільним законом, збільшити фреквенцію в приватних школах „Р. Ш.“ і матеріяльно забезпечити ті школи.

Треба ствердити, що рідношкільні анкети мають для „Рідної Школи“ велике значіння і вони повинні стати масовим явищем у цілім краю. Цього домагається саме населення. Вони більше зроблять, ніж тисячі писаних відозв, бо живе слово найкраще трапляє до розуму й почувань слухача. Треба, щоби наші інтеліґенти, міські і сільські, звернули на це увагу і розбилися з рідношкільними рефератами по всіх громадах, бо цього вимагає не лише сам нарід, але й вага хвилі. Мусимо допомогти нашим приватним шкільництвом і на кожному кроці його піддержувати.

Тепер черга на громадянство. Приявні на анкетах делегати прирекли святочно свою поміч „Рідній Школі“ в той спосіб, що ідею „Рідної Школи“ будуть поширяти між народніми масами, заохочувати батьків посилати спосібних дітей до наших приватних шкіл, уладжувати збірки й імпрези, як фестини, вистави, концерти, вечерниці на дохід „Рідної Школи“. Всч. отці духовні будуть щомісячно відправляти один акафист на „Рідну Школу“. Якби ці постанови щиро й серіозно виконували, то „Рідна Школа“ була би матеріяльно забезпечена й могла би безжурно сповняти свою високу місію між народом.

На усіх анкетах говорилося багато про сотикові датки на „Рідну Школу“. Один сотик тижнево від кожної української душі. Щоби це зреалізувати, треба в кожній церкві, кооперативі, читальні умістити скарбонку на ту ціль. Скарбонки повинні мати своїх опікунів, себто свідомих громадян, які при кожній нагоді пригадували би кожному про повинність вкинути до скарбонки кожного тижня бодай один сотик. Такими сотиковими датками можна зібрати великі суми на потреби „Рідної Школи“.

БІЛЬШОВИКИ ЗНИЩИЛИ ЦІЛЕ СЕЛО.

В селі Турбачеві під Київом збунтувалися заможніші господарі (кулаки) і не хотіли віддати владі збіжа. Наслідком того до села прийшов більший відділ ДПУ зі скорострілом і почав ревідувати хати. Забране збіже збирали в одному місці серед села. Однак селяни доведені до розпуки озброїлися в коли та сокири і вдарили на чекістів. Після короткого бою вигнали військо зі села й поділилися збіжем. В часі бою погибло кількох селян. Перший упав від кулі Максим Федорчук, що зневажив чинно команданта відділу. Програвши бій, командант рішив спалити село. Вислав кілька стеж, які бічними стежками діставалися до хат і підпалили стріхи. Коли розгорілось ціле село, населення почало втікати, але за селом посипалися на них кулі. Таким способом згоріло ціле село, а у вогні або від куль погибло 370 селян разом з жінками та дітьми.

ОСТАННІ ВІСТИ

САМОГУБСТВО ЛІКАРЯ.

Львівський лікар д-р Зільбер (вул. Неньського 10), жонатий і батько 12-літнього сина, залюбився в семінаристці Фр. Сафірівній (Жерельна 26), дочці різника. Став навіть домашнім лікарем її батька та матері. Батьки повмирали. Д-р Зільбер хотів навіть розійтися з жінкою, бо життя їх не було щасливе, а оженитися із Сафірівною. Та коли Сафірівна покінчила семінарію, виїхала до Нюйорку. З Нюйорку писала до д-ра Зільбера, що старається уможливити йому приїзд до Америки, щоби міг там практикувати. Д-р Зільбер був вдоволений з того. Аж нараз одержав вістку, що Сафірівна вийшла в Нюйорку за інжиніра. Тепер д-р Зільбер зовсім підупав і занедбався. Жінку й синка вислав до Брухович, а сам перенісся на Волинь. І тут не міг забути Сафірівни. Вчора прийшов до мешкання Сафірів (де живе тепер сестра Фридерики Кляра та брат). Тут застав лише наймичку. Написав свою останню волю, а коли прийшла Кляра, сказав їй, що тепер на все попрощається з нею. В тій-же хвилині випив із фляшечки якусь отрую і відразу впав неживий. З кишені випав йому револьвер з 6-ма кулями. Прикликали лікаря, та він ствердив уже смерть, лише невідомо чим д-р Зільбер отруївся, ціянкалі чи стрихніною. В кишені самогубника найшли завіщання, в якім д-р Зільбер повідомляє, що має три асекураційні поліси, кожну на 3.000 дол. Одну поручив виплатити синові, другу жінці, а третю по рівній частині батькові, матері, сестрі й братові. Крім того звернути братові архітектові довг 100 дол. і сплатити кілька інших довгів. У кишені найшли 1 дол., 7 зол. і одну аргентинську монету.

ТЕАТРАЛЬНА КОМІСІЯ В ОБОРОНІ ШІЛЄРА.

Вчора відбулося засідання комісії львівських артистів у звязку з внесенням радн. Прухніцького на засіданні м. ради. Радн. Прухніцький закинув був реж. Шілєрові, що інсценізація „Срібного сну Сальомеї“ значно й тенденційно відбігала від оригіналу. Після дискусії комісія в резолюції ствердила, що інсценізація ця не виявила ніяких інтенцій чужих для провідної думки поета та духа його твору.

СМЕРТНИЙ ПРИСУД У ПЕРЕМИШЛІ.

Перемиський суд присяглих засудив на шибеницю Мик. Мазяра, обвинуваченого в цьому, що вбив жид. учителя, який впросився на його віз. Мазяр боронився тим, що жид не хотів заплатити йому 50 сот., хоч обіцяв був. Президент держави заміняв кару смерти на досмертну тюрму.

НАРАДА ПІЛСУДСЬКОГО З МІН. БЕКОМ.

Пілсудський мав довшу нараду з віцеміністром закорд. справ Беком. Кажуть, що конференція торкалася гостини німецької фльоти в Данціґу.

АМЕРИКА ДОМАГАЄТЬСЯ РОЗЗБРОЄННЯ.

На домагання американської делеґації скликали головну комісію роззбройної конференції. Ам. делеґат Ґібсон відчитав заяву Зл. Держав. У заяві сказано, що прийшла хвилина прийняти широку та конкретну методу для зменшення тягарів зброєнь. Заява домагається зменшити всі зброєння світа на 1/3. В сухопутній армії Гувер домагається скасування танків, хемічної війни, скасування тяжкої артилерії. Дальше пропонує редукцію на 1/3 всіх сухопутніх армій, які виходять поза цифру т. зв. поліційних сил, під якими Зл. Держави розуміють сили, потрібні для вдержання вн. порядку. В летунстві треба скасувати бомбардуючі літаки. В морській ділянці Гувер пропонує зменшити на 1/3 число й тонажу панцирників, устійнених трактатами. Ніякій державі не вільно булоб мати підводних човнів вище 35.000 тон.

Ґібсон висловив сподівання, що конференція прийме прихильно предложення Зл. Держав.

АРТУР ШИК.

Виставка.

Виставка Артура Шика належить до цікавіших мистецьких імпрез останніх років у Львові. На ній ми бачимо першорядного техніка мініятурового мистецтва, ілюстратора і ілюмінатора, що здобув беззастережне признання в мистецькім центрі Европи, та виконав відповідальні мистецькі роботи світового значіння, як „Пакт Ліги Народів“, чи „Вашингтон і його доба“.

Вже сам факт таких замовлень, що одержав їх будь-що-будь чужинець для тих замовців, ставить мистця на чоло світових ілюстраторів. І справді — оглядаючи праці Шика — треба дивуватися, що людина нашої доби знаходить у собі стільки мистецької волі, аби своє знання і кольосальну технічну вправність жертвувати таким справам, які до деякої міри звужують його творчий діяпазон.

А. Шик оснував свою творчість на середньовічних мініятурах. Від них він ріжниться лише тематикою і більше користає з фарбових засобів. В оформленні і композитивнім характері Шик надає своїм працям повну імітацію середньовічних рукописних ілюстрацій і оздоб, і здебільша оздоблює незміненим романським а почасти ренесансовим орнаментом. Це вказує на солідну мистецьку підготовку мистця і знання предмету, але віддалює його від свого творчого „я“. Сьогодні кожний глибокий мистець знає, що стиль кожної епохи повстає абсолютно на тих самих мистецьких принципах і кожна мистецька доба має ті самі мистецькі цінності, лише в іншім формальнім вислові. А у Шика бачимо ми, що весь зміст свого мистецтва він віддав давно заокругленій і закінченій добі мистецтва.

Щодо технічно виконавчих засобів Шика, які ми так подивляємо, то він увів далеко більше фарбових засобів, як їх находимо у середньовічних рукописах. Його темпера занадто густа, майже ґваш, який, розуміється, менше тревалий від темпери. Добір кольорів з технічного боку є дещо ризиковний. Рожеві карміни і крапляки (кошенілі) є нетревалі, так само і фіолети чи то ультрамаринові, чи кобальтові (окрім натурморту). Ми булиб і проти уживання тушів навіть у тексті, які крім нетревалости, вражають фактурою (текст Калішського статуту).

Назагал виставка єдина у своїм роді. Оглянути її аматорам мистецтва — необхідно. Справді можна побажати досягненням мистця.

П. Ковжун.

НОВИНКИ

— **Концерт Сальомеї Крушельницької.** В четвер, 23. червня, відбудеться в салі Музичного Т-ва ім. Лисенка при вул Шашкевича концерт відомої широкому світові оперової співачки, нашої землячки Сальомеї Крушельницької. Треба надіятися, що наша львівська громада виповнить салю Т-ва ім. Лисенка по береги, щоби налюбуватися голосом і співацькою культурою цієї нашої почесно заслуженої для музичної культури співачки. Початок концерту в год. 8-ій вечором. До співу буде акомпаніювати проф. д-р Нестор Нижанківський.

— **Патріотичне свято на селі.** Заходом перемиської Філії Т-ва Охорони Военних Могил поставили на цвинтарі в Мальговичах пов. Перемишль на могилах Василя Голубця і Петра Чури, обох селян із Мальгович, нагробники. На цементованім обрамованню могили масівні цементові хрести з іменами борців, що впали у визвольній боротьбі: Василь Голубець і Петро Чура, оба старші селяни, бо один мав у хвилині смерти понад 40 а другий понад 50 літ життя, згинули в листопаді 1918 р. в українсько-польських боях за місто Перемишль. Дня 6 ц. м. відбулося посвячення обох памятників, довершене парохом о. Сушком, о. д-ром Мельником з Нижанкович і о. Войтовичем з Негрибки. Після посвячення обох хрестів і відправлення панахиди виголосили патріотичні промови о. д-р Мельник і о. Сушко. Відтак виступив на підвищення посол д-р Загайкевич. Зараз після перших його слів счинився рух. Три поліцаї, що стояли з боку, насадивши на кріси багнети, пустилися бігцем в сторону посла д-ра Загайкевича. Командант постерунку поліції підійшов до д-ра Загайкевича і заявив йому, що має поручення зі староства, що не сміє бути ніяких політичних манифестацій. Не перериваючи своїх слів, говорив посол Загайкевич: „не для пустих політичних манифестацій забрав я голос, але хочу від імени українського громадянства і у своїм власнім віддати поклін борцям за волю і зложити вінки на їх могилах“. Озброєні в кріси з наїженими багнетами поліцаї обступили д-ра Загайкевича і не давали йому говорити. Хтось здалека крикнув: „стріляють“. Холоднокровности посла Загайкевича треба завдячувати опанування ситуації й успокоєння зібраних. Тоді зібрані на цвинтарі заспівали „Ще не вмерла Україна“, опісля „Боже Великий Єдиний“ і у піднесеному настрою висказали свому послові сердешну пошану і подяку. Виступ поліції зробив без порівнання більше, ніж найбільше революційна навіть промова.

— **Скалатщині до відома.** На заміт о. декана В. Винярського („Діло“ 9. VI.) заявляю, що на засіданні Надзірної Ради П.С.К. в Скалаті постановлено скликати Загальні Збори П.С.К. на суботу, 2. липня ц. р., а не на неділю і тим самим не буде перешкоди, щоби й священики не могли взяти участи в нарадах. Про вплив „комунізуючих“ не може бути мови, доки я членом і головою Надз. Ради. **Олександер Пісецький** голова Надз. Ради П.С.К. в Скалаті.

— **Ювилей читальні „Просвіти“ в Торках.** Величаво святкувала дня 12 ц. м. читальня „Просвіти“ в Торках біля Перемишля 40-ліття свого існування. Похід орхестри з лямпіонами крізь село в навечеря цього свята а на другий день „рання зоря орхестри“ зелектризували ціле село. Тогож дня в год. 7. рано дожидало 20 прикрашених підвод гостей зі Львова і Перемишля. Дві тріюмфальні брами вказували приїзжим дорогу на місце святочного обходу. Одним з найперших прибув на це свято посол д-р Загайкевич, супроводжений від стації в Медиці бандерією із 40 коней, якого привитали при першій брамі представники громади, а при другій привитав хлібом і сіллю Виділ читальні з головою інж. Мадаєм на чолі. Перемиське громадянство і установи були репрезентовані 10 відпоручниками, між якими був голова Філії „Просвіти“ проф. Зубрицький як відпоручник головного Виділу. Після торжественної Служби Божої, відправленої о. деканом Малецьким з Медики в асисті чотирьох священиків, відправлено панахиду за померших членів читальні в Торках, в часі якої виголосив гарну патріотичну релігійну проповідь о. Теодор Коліда з Поздяча. Зпід церкви рушив величавий похід на великий майдан, де відбулася ювілейна академія, відкрита головою читальні інж. Мадаєм. Віддеклямовано два вірші Лепкого „О милий Боже“ та „Не хиляйте вниз прапора“, опісля співав хор місцевої читальні. Історію розвитку читальні розказав б. посол до галицького сойму Стефан Новаківський. Виголошено та відчитано разом біля 40 привітів від львівських, перемиських та багатьох сільських установ. Від Головного Виділу Просвіти зложив привіт проф. Зубрицький, від Укр. Парл. Репр. та Центрального Комітету УНДО. привитав зібраних посол Загайкевич, виказуючи, що просвіта широких народніх мас є підставою економічної сили та політичних успіхів. Між привітами відчитано письмо редакції „Свободи“ зі Львова. Відтак вручено почесні грамоти 5-ом членам основникам місцевої читальні, яких нарід привитав оплесками. На закінчення промовив посол д-р Загайкевич, переводючи порівнання між розвитком читальні за 40 літ і розвитком національної думки та метод праці українського народу на всіх ділянках публичного життя. Промова посла Загайкевича закінчилася могутнім співом „Ще не вмерла“. Опісля відбулася спільна безалькогольна перекуска та безалькогольний величавий фестин на великому майдані. Великі заслуги в уладженню і переведенні цього свята положили голова читальні інж. С. Мадай та місцевий парох о. Т. Гура і його достойна дружина.

— **До відома Коломийщини.** Український театр ім. Тобілевича загощує до Коломиї на кілька вистав. В неділю, 26 ц. м. буде виставлена оперетка: „Пане директоре — то я“; далі оперета Фаля „Розведена“, народня клясична оперета М. Гоголя „Сорочинський Ярмарок“ і модерна драма „Надія“. Наше громадянство повинно своїми масовими відвідинами піддержати театр ім. Тобілевича, цю культурну інституцію, що вже так значно прислужилася нашому мистецтву. Через інертність нашої публики театр переживає тяжку кризу, тож хай Коломия перша прийде на допомогу. Чейже татр ім. Тобілевича вартий, щоб його підтримати! **І. З.**

— **Польська письменниця шантажистка.** Варшавський окружний суд займається справою 28-літної Гелени Кісельніцької, авторки діточих повістей, обвинуваченої за шантаж. Як подає акт обвинувачення, вона писала до П. Фрідлянда, у якого була субльокаторкою, анонімні листи з домаганням, щоби зложив 3 і пів тисячі зол. в куверті під соломянкою при дверях мешкання. В листах був підпис „всесвітна шайка шантажистів Болдуін Крос Компані“ і загроза смерти, якщо домагання не буде виконане. Подібний анонім дістала урядничка Ванда Гурецька, від якої зажадано, щоби зложила 1500 зол. за скринькою ґазометра на сходах камениці, де мешкала. Фрідлянд повідомив про все поліцію, яка розвела слідство й арештувала його субльо-

каторку Гелену Кісельніцьку. Арештували її на сходах, коли шукала біля газометра. У слідстві виявилося, що Кісельніцькій закидують спроневірення 7 тисяч зол. в рільничій установі, де була занята. Підчас розправи ствердили, що головний свідок Фрідлянд, який діставав шантажові анонїми, тимчасом помер. Кісельніцька є донькою багатого колись дідича, що програв свій маєток у Монте Карльо і скінчив самогубством.

— Дрібні вісти. У склепі Маслосоюзу при вул. Городецькій у Львові повстала пожежа наслідком експльозії прімуса, причому сильно попеклася управителька Ольга Конюхова. — В Бродах арештували купця Сімона Сафра за те, що продавав фальшиві стемплі. — Городський суд у Варшаві засудив Брониславу Вишмірську, жінку банкового урядника, на 3 місяці вязниці за образу марш. Пілсудського. — В Поздячі пов. Перемишль злодії розбили громадську касу, з якої забрали 1086 зол.

— Загадочний мертвяк. В лісі біля села Хатупок пов. Львів найшли трупа мужчини в гранатовому одязі і чорних черевиках з гумовими запятками. В кишені мав срібний годинник з ланцушком і компасом. Тіло находилося в повному розкладі. Не було при ньому ніяких документів, що вказували би на його тотожність і причину смерти.

— Постріляв людей і сам застрілився. Михайло Нагурський, 22-літний парубок з Ольховець пов. Мостиська залюбився в дівчині Наталці Кругельницькій з Макунева, але без взаїмности. Розлючений своєю невдачею вибіг на дорогу з револьвером і стріляв двічі до Федька Пикуліцького та Михайла Курика, ранячи їх тяжко. Опісля побіг до Макунева і вбігши до хати Петра Кругельницького, стріляв йому в груди. Надбігла Наталка і хотіла ратувати батька, але Нагурський стріляв до неї, пробиваючи їй кулею шию, так що дівчина впала без памяти на землю. Тоді напів божевільний парубок пішов до недалекого ліса і тут останнім вистрілом в голову відобрав собі життя. Стан здоровля Курика, Кругельницького та його доньки грізний.

— Кріваві парубоцькі порахунки. На 21-літнього Дмитра Гавдяка із Раневич пов. Дрогобич напали на відпусті в Почаевичах місцеві парубки і так побили його колами, що він на місці згинув. Були це порахунки за дівчину. Поліція арештувала сімох парубків.

— За шпіонажу. Військовий суд у Торуні, як вагляй, засудив рядовика 2. полку шволежерів Миколу Шиша за шпіонажу на кару смерти через розстріляння. Президент держави замінив засудженому цю кару на 15-літню тюрму

— Нове більшовицьке вбивство. На границі біля Гусятина радянська гранична сторожа застрілила якусь жінку, що хотіла дістатися крізь Збруч на польський бік. Більшовицька куля досягла її в менті, коли вона перейшовши ріку, станула вже на галицькому березі. Не мала при собі ніяких особистих документів і виглядала на 60 літ. Найшли при ній шматок сухого разового хліба і кілька дрібних монет.

— Комуністична організація в Румунії. В Букарешті викрили велику комуністичну організацію, якої провідником був німець, Густав Арнольд. Як ствердило слідство, Арнольд зужиткував досі на пропаганду 17.000 долярів і був у взаєминах з передовими людьми румунського політичного світа. Найсильніше розвинена була організація в Бесарабії, де належало до неї багато осіб із жидівсько-російської інтелігенції під проводом кишинівського міліонера інж. Рубінштайна. В самому Букарешті арештували поверх 20 членів організації.

— Міліонові зловживання в Радянщині. Перед окружним судом у Москві ведеться процес: 20 службовців торговельної організації за міліонові зловживання. Всі обвинувачені призналися до вини. Одночасно в Драбові судять 43 комуністичних діячів за те, що своїми зловживаннями довели до руїни багато рільних кооператив. На розправу покликали 170 свідків.

— Дивна сила грому. Над Бесарабією перейшла велика градова буря з громами. В селі Еайкой ударив грім у хату господаря Себова і розбивши будильник на столі. убив 15-літну доньку та відорвав обі ноги 12-літному синови. Родичам, що спали в тій самій кімнаті, не сталося нічого.

— Перші засновні збори священичого т-ва ім. св. Андрея відбудуться в четвер, 23. червня ц. р. в будинку духовної семинарії при вул. Коперника ч. 36. Початок в 10 год. передпол.

— Практичні спіртові кухонки. На Східних Торгах находимо одно стійло, що звертає на себе спеціяльну увагу: це бочки спіртового монополю, один із тих нечисленних виробів польського державного промислу, що йдуть у широкий світ за море. Люди, що мають практичний хист і господині запримічують, що є там винаходи, які можна з користю застосувати у домашнім господарстві, а саме зручні блишинки зі затроєним спіртом та спіртові кухонки, без кноту „Емес". Із них кухонок не йде ні копоть, ні неприємний запах, вони безпечні і на половину дешевші від чужинних, що є гіршої якости. При мінімальній скількости спірту вони дають максимум тепла. Кухонки із двома огнищами заступають нормальну кухню. 201

—o—

Дописи.

ТУРЧАНЩИНА. **(Виснення одного непорозуміння).** У 122 ч. „Нового Часу" з дня 5. червня 1932 у кореспонденції під титулом — „Стшелец" постріляв „стшельца" — додано таку заввагу: „З українських священиків крім сотрудника, взяв участь у похороні о. канонік Іван Феделич, голова Філії „Просвіти" в Турці н. Стр.". Щоби ця заввага не давала декому притоки до злобних інтерпретацій — почуваюся до обовязку подати до публичного відома отсе пояснення факту, який я провірив особисто в дні 6. ц. м. в Турці: Справа організацій „Стшельца" в тамошньому повіті, а зокрема по наших шляхотських селах має своє підложе не в свідомому хруністві неграмотних парубків-верховинців, а в тому, що наші національні противники підходять до них підлесними обіцянками матеріяльних благ та обіцянками на вкорочування військової служби, а передовсім наукою „стріляти з гвера". Зокрема в селі Комарниках, віддаленому 40 кільометрів від Турки, де щойно тепер закладається читальня „Просвіти" веде ріжними методами злосливу пропаганду тамошній учитель Гевкалюк, яким при найближчій нагоді зацікавимося більше, а також усякі темні духи, що хотять закрити свої лихі вчинки підлещуванням „всесильним цього міра". Це підложе дало почин до втягнення в кількох громадах і наших несвідомих парубків до польського „Стшельця", який тут називають установою „виховання фізичного". Недостача працьовників з нашої сторони пособляла такій денаціоналізуючій роботі. Це діється тільки в декількох надграничних селах повіту, бо в інших наших селах, де дійшла наша організаційна праця, така робота не має доступу. І в даному трагічному випадку молодого чоловіка, що пострадав життя, не можна було нашому священикові витягати ніяких консеквенцій. Отець Ів. Феделич, як гр.-кат. священик пішов на похорон не для паради для „стшельця", але тому, що закликаний був на похорон члена гр.-кат. церкви, малограмотного парубка-селянина. Зокрема, хто знає хрустальний характер о. Феделича, його беззастережну доброту і волю нести всім допомогу — та хто дивився на його довголітню працю на національному грунті перед війною, в часі війни і по війні, а головно в часі наших визвольних змагань — як це я мав нагоду, той не має права кидати на нього камінем якраз за неіснуючі національні прогріхи. Дописку в „Новому Часі" вважаю непорозумінням, яке отсими кількома заввагами хочу направити. — **Дмитро Великанович**, довголітний мешканець Турчанщини і посол тамошньої округи.

—o—

СПОРТ.

НА МІЖНАРОДНІЙ АРЕНІ.

Змагання за середне-европейську чашу.

В неділю, 19. ц. м. почалися незвичайно популярні змагання в копаному мячі за середне-европейську („Мітропа") чашу. Участь бере 8 дружин, себто по дві найліпші з Австрії (Адміра й Вієнна), Італії (Ювентус і Больонія), Мадярщини (Ференцварош і Уйпешті) та Чехословаччини (Спарта й Слявія). На перший вогонь пішли обі чеські дружини; Слявія перемогла в Празі віденського мистця Адміру 3:0, а Спарта програла в Італії з Больонією аж 5:0. Про цьогорічну долю чаші не можна покищо ще нічого певного сказати з причини незвичайно вирівняної кляси цих найліпших середне-европейських дружин. Досі цю чашу добули: 1927 — Спарта, 1928 — Ференцварош, 1929 — Уйпешті, 1930 — Рапід, 1931 — Вієнна.

Швайцарія — Мадярщина 3:1.

Змагання за чашу д-ра Шведі.

СИТКІВКОВІ ЗМАГАННЯ ЗА ЧАШУ ДЕЙВІСА.

У чверть-фіналах за чашу Дейвіса Німеччина перемогла Ірляндію (4:1), Італія по важких зусиллях Швайцарію (3:2), Японія без труду виграла з Данією (5:0), а Англія з Польщею (4:1). У півфіналах стрінуться Англія з Німеччиною і Японія з Італією. Сподіваними переможцями є Англія і Японія, які мабуть стрінуться у фіналі. Мистець европейський (правдоподібно Англія) розіграє змагання з мистцем американської стрефи — Злуч. Державами, які в тамошньому фіналі перемогли легко Бразилію 5:0. Щойно кінцевий переможець стрінеться у дійсному фіналі з минулорічним посідачем чаші — Францією.

ЗАКІНЧЕННЯ АВСТРІЙСЬКИХ МИСТЕЦТВ КОПАНОГО МЯЧА.

Недавно закінчилися мистецтва I. віденської ліги. Мистецтво добула Адміра, яка є рівночасно переможцем в змаганнях за цьогорічну австрійську чашу. Остаточна табеля представляється ось-так:

1) Адміра 33 п., в. в. 53:26. 2) Вієнна 31 п., в. в. 57:27. 2) Рапід 31 п., в. в. 70:39. 4) Австрія 29 п., в. в. 64:39 5) ВАЦ 24 п., в. в. 44:40. 6) Вакер 21 п., в. в. 32:42; 7) ВАЦ 21 п., в. в. 36:43. 9) Спортклюб 16 п., в. в. 41:56. 10) Гакоаг 15 п., в. в. 26:62. 11) ФАЦ 13 п., в. в. 44:56. 12) Слован 11 п., в. в. 20:47, який спадає до II. ліги, а входить Лібертас. Д.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Вільна карта.

Нерав у мене до театру карта,
Нерав до кіна, часом на концерт...
(„Піди, направду подивитись варта!" —
Казав ще зрана Михаїл Експерт).

А я шукаю з ким тут поділити
Два перші місця і свої думки,
Кого в святиню штуки заманити?..
(Першенство мають — ясна річ — жінки).

Ходжу, шукаю, а знайти — ніколи...
Хто тому винен? Вигляд мій, чи вік?!...
Ця має гості, ту під серцем коле,
А третю мучить заздрий чоловік,

Але що маю вдачу дуже вперту
І собі кривди вдіяти не дам,
Доти шукаю, аж знайду четверту
І тоді карту — можу дати Вам.

Галактіон Чіпка.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

О. Лотоцький: „СТОРІНКИ МИНУЛОГО". Частина перша. Варшава 1932. Вийшло в циклю: Праці Українського Наукового Інституту в Варшаві. Том VI. Стор 288. Форм. вел. вісімки.

Мирослав Капій: КРАЇНА БЛАКИТНИХ ОРХІДЕЙ. Повість. В-во „Новий Час", Львів 1932, ст. 158.

Грація Деледда: ПОЦІЛУНОК ГОРБАТЕНЬКОГО й інші оповідання. Авторизований переклад з італійської мови зладив М. Островерха. Львів 1932. Накл. вид кооперативи „Мета". Ст. 140.

Володимир Пещанський і Іларіон Свєнціцкий: ІКОНОПИСНА ТЕХНІКА ТА ЇЇ ДЖЕРЕЛА. Львів. 1932. Накладом Націон. Музею у Львові. Стор. 32. Форм. 8°.

І. Свєнціцкий: ДОБА ГЕТЬМАНА МАЗЕПИ (промова на відкритті Мазепиної виставки). Передрук з „Діла", Львів 1932. Стор. 8. Форм. 16°.

Д-р Матвій Стахів: НОВИЙ ЗАКОН ПРО ЗБОРИ. Переклад повного тексту закону. Львів. Вид. Сп. „Громада". Ст. 20.

Дмитро Дорошенко: „ІСТОРІЯ УКРАЇНИ" (1917—1923). I. том. Доба Центральної Ради. Ужгород 1932. Ст 436+XXIV. Форм. великої вісімки. Книжка видана старанно, прикрашена численними ілюстраціями.

ЖУРНАЛИ.

КООПЕРАТИВНА РЕСПУБЛИКА, економічно-суспільний місячник, ч. 6. Львів, червень 1932. Зміст: На окраю днів; Плян санації та розбудови „Просвіти"; Освіта і виховання; Народне господарство; З історії укр. сусп. економ. думки; З життя укр. кооперації; З кооп. світа; Серед книг; Господарська хроніка.

КІНО, двотижневий журнал кінематографії. Ч. 11—12. III. рік видання. Львів, червень 1932.

Хто не платить за часопис, підриває рідну пресу.

На санування Т-ва „Просвіта".

XXVII. ВИКАЗ ПІДПИСАНИХ ПОЗИЧОК НА САНУВАННЯ „ПРОСВІТИ".

Старий Самбір: Мартинникова Марія, Страсіль 5, Сколе: Чит. Просвіти, Стинава Нижна 10, Галькевич Марія, Рожанка Вижна 5; **Сокаль:** Томчук Павло 20, Тріска Антін 5, Чит. Просвіти, Перятичі 15, Секція Молоді при чит. Просвіти, Перятичі 5, Кружок Союзу Українок, Перятичі 10, Т-во „Сокіл", Перятичі 10, Кооп. „Згода", Перятичі 15, Чит. Просвіти, Воловиш 25; **Солотвина:** Члени чит. Просвіти, Старуня 60, Чит. Просвіти, Заріче 50, Чит. Просвіти, Мрична 10; **Станиславів:** Монастирський Богдан 12, Роздільський Іван, Крехівці 50, Татуньчак Михайло 5, Зубаль Іван, Пасічна 15; **Стрий:** о. Флюнт Антін, Угерсько 25; **Судова Вишня:** Чит. Просвіти, Суд. Вишня 20, Дмитрасевич К., Дмитровичі 5; **Сянік:** Смаль Петро, Букінсько 50, о. Венгринович Степан 20, Ганьківський Василь 25; **Теребовля:** Равлінко Мих. 40, Рабій Петро, Слобідка 10, Рушецький Денис, Залаве 10, о. Цегельський Теодор, Струсів 100, Яворський Франц, Гумниська 10, Третяк Михайло, Теребовля 5; **Тернопіль:** д-р Петриця Володимир 10, о. Ратич Володимир, Грабовець 10, д-р Слюзар Роман, Микулинці 25, Сатурський Володимир 10, о. Семгай Тимотей 25, Скородень Іван 10, Ситник Іванка, Настасія 5, Феделич Осип, Микулинці 20, Цебровський Віктор 100, Флиста Михайло 10, д-р Фуртак Микола, Микулинці 20, Шагалин Павло 20, д-р Якимчук Іван 50, Чит. Просвіти, Микулинці 150, Кооп. Банк „Поміч" 100, Кружок Союзу Укр. Жінок, Струсів 30, Гураль Н., Тернопіль 10, Чубатий Володимир, Тернопіль 10, Баранова Бланка, Тернопіль 10; **Турка:** о. Осередчук Теодор, Дзвиняч 100, Рожицька Марія, Лопушанка 20, Короновичівна Мілька, Синдява 30, Чит. Просвіти, Соколики Гірські 5; **Угнів:** Омелян Гринь, Вербиця 10, Онишкевич Гринь 5, Онишкевич Юстина 5, Притула Гриць, Вербиця 5, Пікульський Іван 5, Рачинський Андрій, Ульгівок 5, Рубинович Михайло 5, Салюк Семен 5, Стех Михай-

до, Вербиця 5, Скрипчук Осип 5, Христина Антін, Гуляйчок 5, Шульганівна Евгенія 5, Шустакевич Гринь 5, Яворський Йосиф 5, Ярмола Гриць, Вербиця 5, Карів: Зячик Катерина 10, Пуджало Луць 5, Панас Василь с. Гриця 10, Кош Микола 5, Сайчук Андрій 10, Воронка Адріян 5, Лютий Микола 5, Воронка Максим 5, Лис Теодор с. Гаврила 5, Воронка Іван с. Павла 5, Слиш Марко 5, Пігура Матвій 5, Піддубчишин Василь с. Гриця 10, Піддубчишин Василь с. Теодозія 5, Матвіяс Іван 5, Юськів Павло 10, Кош Степан 5, Федейко Василь с. Гриця 5, Струж Трохим 5, Сайчук Дмитро 5, Ружак Андрій 5, Ментух Максим 5, Дужий Іван 5, Козак Анна 10, Дужий Петро 5, Мазур Василь с. Юрка 5, Ванько Іван с. Юрка 5, Баран Матвій 5, Кооп. „Добробут", Карів 50; **Тисьмениця:** Островська Ольга 10; **Тлусте:** Матвійчук Григорій, Шипівці 10. — Разом золотих 1.907.—; разом з усіми попередніми золотих **66.035.29.**

СПИС ЖЕРТВ

НА БУДОВУ ШПИТАЛЮ ІМ. МИТР. АНДРІЯ. ВИКАЗ XXXIII.

Зложили: 150 ам. дол. о. Лев Левицький, Клівленд. Зл. Д.; 100 ам. дол. кооп. „Будучність", Тернопіль; 229 зол. дек. ур. Болехів; 117 зол. збірка І. Кургана, Львів; 48 зол. дек. ур. Романів; 42 зол. о. Головинський і М. Добромиль збірка; 36 зол. дек. ур. Підбуж; по 25 зол.: дохід з концерту в Старяві (в честь папи Пія XI.), о. В. Прихідко, Оліцко і учениці II. держ. семин. Львів; 24 зол. о. Лещук, Рава Руська, збірка; 20 зол. д-р Гіліцінський Ярослав; по 12 зол. д-р Соневицький, Ст. Самбір і пар. ур. Краснопуща; по 10 зол. пар. ур. Ванівка, З. Бербіт, Львів (неприн. гонорар д-ра Барвінського), кооп. „Власна Поміч" в Перегною, д-р О. Шкварок, Будзанів і д-р В. Дмитричко, Стрий; 9 зол. пар. ур. Олексинці; 7 зол. пар. ур. Сороки; по 6 зол. о. І. Лесяк, Доброгостів, пар. ур. Загачів; по 5 зол. К. Глухівський, Станиславів, о. Ів. Лушпинський, Пишківці, о. Ю. Шупат, Лесяк, А. Курилас, Добротвір і І. Корольова, Львів; по 4 зол. пар. ур. Вишнівчик; по 2 зол.: пар. ур. Соколівка (два рази), Деревляни, Солонка, Завалів і о. Ал. Кобрин, Порохник і Ляшки Дол. По 1 зол. 50 сот.: пар. ур. Деревники, Завалів, Голешів і Мужилів; по 1 зол.: пар. ур. Борщів, Миколаїв і Мужилів.

—o—

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 22.VI. 1932 р. за масло експортове та десерове пріма 2·20 зол., за літру молока 17—18 сот., літру сметани 0·90 зол., сир... день 3·50—3·60 зол.

Ширіть наш часопис!

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Театр.

Четвер, 23. VI. год. 7.30 веч. „Королева передміста".

Театр Ріжнородностей.

Четвер, 23. червня театр нечинний.

Кіна.

АПОЛЬО: „Революціонерка".

КАСІНО: „Таємна 6-ка" (з Уолесом Беррі).

КОПЕРНИК: „Любощі Їх Милости Князя".

ЛЕВ: „Дзвонар із Нотр Даму", нова звукова копія.

МАРУСЕНЬКА: „Любощі Їх Милости Князя".

МІРАЖ: „Прощай Ліліянко, прощай Маскот" (Ліліяна Гарвей, Іго Сим).

ОАЗА: „Льорель і Гарді за кратами".

ПАН: „Сентиментальний романс".

ПАЛЯС: „Ніч шалу".

ПАСАЖ: „Дикий Захід" і додатки.

ПРОМІНЬ: „Співець Парижа".

СОНЦЕ: Гарі Піль і Чаплін.

СТИЛЕВЕ: „Неаполь співаюче місто".

УТІХА: „Пат і Патахон на зальотах", „Бич права".

ХИМЕРА: „В маленькій кавярні".

Закордонне радіо.

Пятниця, 24. червня 1932.

Кенігсберг (217,1) 21.15 Естонська музика, **Лайпціг** (259,3) 16.30 Орхестра, 20.15 „Золото Рену" оп. Вагнера, **Штрасбург** (345,2) 20.30 „Монсіє де ля Паліс" оп. Терасса, **Штутгарт** (360,6) 21.15 „Сільські співачки" комічна опера Фіоравантія, **Гельсінгфорс** (368,1) 18.35 Арфа, 19.50 Мельодрама, **Гамбург** (372,2) 11.30, 16.30, 21.00 Концерт, **Лянґенберг** (472,4) 13.00, 17.00 Концерт, 21.00 „Опера Буффа" (з грамофону), **Відень** (517,2) 11.30, 17.00 концерт, 19.00 Хор, 20.15 „Голяндець-скиталець" оп. Вагнера, **Мінхен** (532,9) 16.05 Фортепян, 20.20 Святоіванська ніч, **Будапешт** (550,5) 12.05, 18.45 Солісти, 17.00 Циг. музика, **Харків** (937,5) 15.00 Концерт для дітей, 18.00 Солісти, 20.00 Концерт, 24.00 Орхестра, хор, **Ленінград** (1000) 16.00 Концерт, 18.00 Опера, **Осльо** (1083) 20.30 „Трістан і Ізольда" оп. Вагнера, **Кенігсвустергавзен** (1634,9) 16.30 Концерт, 17.30, 18.00, 18.30, 19.15, 20.00 Відчити, 20.15 „Золото Рену" трансм. Дрездену, **Париж** (1724,1) 20.45 „Ле Лябурер е се анфан" вод. Тр. Бернара.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Пятниця, 24. червня 1932.

12.20, 12.45, 16.32 Грамофон, 12.40 Метеор. комунікат, 15.00 Господарський комунікат, 15.10 Грамофон, Сільва рерум, 16.20 Польські назви обряду „Субітки", 16.40 Ритм життя, відч., 17.00 Легка музика, 18.00 „Ідея невизначальности світа в сьогод. науці", 18.20, 22.00, 22.50 Танк. музика, 19.45 „Радові лікувальні місцевости в Польщі", 20.00 Симф. концерт, 20.55 Актуальний фейлетон, 21.10 Продовження концерту, 22.40 Спорт.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

В суботу, 25. червня 1932 р. в год. 15.30 влаштовує Укр. Спорт. Союз окружні плавацькі змагання на „Світезі". Організацією змагань займається Укр. Студ. Спорт. Клюб. Зголошення приймає найдальше до суботи Левицький Волод. в Акад. Домі о год. 13.30.

Заг. Збори видавничої кооперативи **„Червона Калина"** відбудуться дня 26. червня в год. 9-ій передпол., а з браку комплєту в год 10. в салях „Укр. Бесіди", Рутовського 22. І. — **Надзірна Рада.** 1-2

Виділ Бурси ім. о. Могильницького в Перемишлі, вул. Івашкевича ч. 58 розписує отсим конкурс на прийняття учеників з гімназії і нар. шкіл на рік 1932/33 на таких умовинах: 1) місячна оплата 45 зол. або 20 зол. в готівці, а 25 зол. в харчах, а саме в товщі, твердім зерні (жито, пшениця), бараболі, городині. 2) Подання треба вносити найдальше до кінця 31. липня ц. р. на адресу голови Т-ва м-ра Степана Навроцького, адвоката в Перемишлі, вул. Костюшка ч. 5. — **Виділ.** 1-2

Перемиська Філія Т-ва Охорони Воєнних Могил пригадує, що торжественна Процесія на т. зв. „Пикулицький Цвинтар" у неділю 26. 6. ц. р., відходить з катедральної церкви точно в год. пів до третьої пополудни. Збірка в год. 2-ій попол. під церквою. У цій торжественній процесії беруть участь церковні процесії зі сусідніх громад та відпоручники всіх установ і Товариств Перемишля та доокoличних сіл з вінками, за дотеперішнім щорічним звичаєм.

На „Рідну Школу" зложили ВП.: проф. М. Вишиванюк, Люблин 37.30 зол. як принагідну добровільну збірку серед гостей п. Тимцюраків; о. Конст. Роздольський, Звенигород 5 зол. замісць побажань з нагоди вінчання п. Тетяни Гірняк з п. інж. Володимиром Богачевським; Дарія з Залуцьких і Володимир Світлики, Коршів 20 зол. замісць повідомлень про своє вінчання; Марія Зелінська, Базар к. Чорткова 20 зол. замісць повідомлень родини, товаришів та знайомих про смерть інж. Адама Зелінського, бувшого старшини У. Г. А., котрий помер в Базари 5. VI. ц. р. в 35 році життя; Степан Паладійчук, учит., Ченстохова 5 зол. замісць вінка на могилу бл. п. о. Софрона Левицького, пароха в Стриганцях, Учителя національно-громадської праці в Більчу Зол. і в борщівському повіті. — ВП. Жертводавцям складає щиру подяку Головна Управа.

З нагоди закінчення шкільного року уладжують учениці Семинарії СС. Василіянок 26. червня ц. р. в год. 4. в городі Монастиря СС. Василіянок при вул. Потоцького 95 „День Весни". Дохід призначений на будову церкви. Вступ для шк. молоді 30 сот., для старших 1 зол. 2103 1—3

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ГОДИННИКИ ПОДЕШЕВІЛИ! Купуйте, направляйте у фірмі: Домбровський-Розважевський, Академічна 2. 1993 4—?

ПЯНІСТКА з укінченою віденською музичною академією і державним іспитом шукає лекції на селі на два місяці: липень і серпень. Приготовляє до музичних іспитів в краю або до вступного до віденської академії. На бажання наука німецької мови і конверзації. Умовини: здорова гірська околиця, добрий харч, добрий фортепян і мала виноградна. Мирослава Левицька, Відень VIII. **Josefstädterstrasse 73/6.** 2092 2—2

СТУДЕНТ фільософії шукає лекції на провінції за харч на час вакацій. Зголошення під „Солідний" до Адмін. „Діла".

НА ФЕРІЇ відбитки найновіших робіт та взорів, мережки, пліси, гафти. Ціни знижені. **Заведення Гафтів** Козловська, централя Академічна 22, філія Сапіги 28. 2068 3—3

ДО ВИНАЙМУ мешкання в гарній гірській околиці над Сяном. Микола Болюх, Лукавиця, п. Леско. 2098 1—1

КУПЛЮ піяно або фортепян. Зголошення під „Кріза" Адміністрації. 3—4

МИХАЙЛО ВОЗНЯК
ІВ. БЕЛЕЙ І ОЛ. КОНИСЬКИЙ
До звязків Галичини з Наддніпрянщиною. — Ціна 50 сот., з почт. пересилкою 70 сот.

ШЕВЧЕНКО І КНЯЖНА РЕПНІНА
Ціна 1·50 зол. на почт. перес. 50 сот.

МИКОЛА МАТІЇВ-МЕЛЬНИК
КРІЗЬ ДИМ І ЗГАР
Ціна 50 сот., з почтовою перес. 70 сот.

ЕВГЕН ЧИКАЛЕНКО
Спогади I. II. і III. частина
Ціна 8·— золотих — без пересилки

ОДИНОКА ОХОРОНА ПЕРЕД КОМАХАМИ

FLIT
niszczy
Muchy
Komary
Mole
Pluskwy
Prusaki
Mrówki

Оригінальний Фліт продають виключно в герметично закапсльованих бляшанках.
2097 1—4

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Спеціяліст
недуг легенів, серця і жолудка

д-р Фелікс Ган

Львів, Листопада 30. **Тел. 84-45.**
2051 Пересвітлення Рентгеном. 2—6

КОНКУРС

на управителя бурси У. П. Т. у Львові на шк. рік 1932-33 для педагогічного проводу, економічної управи (з діловодством), для нагляду над кухнею і веденя канцелярії бурси за повне удержання 2—3 осіб і доплату після умови. Компетувати можуть жонаті учителі середних шкіл. Письменні зголошення до 1. липня ц. р. на руки о. д-ра І. Фіголи у Львові, Марка ч. 20. 2102 1—1

КОНКУРС.

Кооператива „Український Театр" у Львові розписує отсим конкурс на ведення постійно театру у Львові. Кандидати на цей конкурс, управителі театрів або театральні дружини, мають внести свої оферти найдальше до 15. липня 1932 р. на руки Управи Кооперативи і подати свої умови. Всякі інформації дає Управа Кооперативи щодня від 10—14 год. у своїй домівці вул. Шашкевича 5 (партер).

Управа Коол. „Український Театр" у Львові.

ПІДЛЮТЕ

ЖИВЕЦЬ І КУПЕЛЕВЕ ЗАВЕДЕННЯ в Горганах

над Лімницею, в чудовій, лісистій околиці, 700 м. понад рівень моря. Мінеральні питні води і сірчані купелі. Електричне освітлення і водопровід.

ВКАЗАННЯ: хороби органів кровобігу, дихальних органів (з виїмком туберкульози), органів травлення, печінки, жовчевих і мочевих доріг, крови, суглобів, мязів і кісток, хороби обміну речовин, стани виснаження з надмірної праці, виздоровці після перебутих хороб.

Сезон від 26. червня ц. р.

Залізнича станція **Брошнів** на лінії Стрий-Станиславів, а звідти на замовлення автом живця на місце. У Брошневі жадальні кімнати.

Ближчі інформації до 1. липня в Управі, Львів, Клушинська 3, а від 1. липня: Живець Підлюте п. Перегінсько.

ПЯНІНА

першорядної фабрики T. Betting. Ціни наслідком кризи значно обнижені. Виключно „Дім Шопена", Львів, Спаська 11. Продаж на довгоречинцеві сплати евент. без задатку. 2078 3—4

Присилайте передплату!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10